

kun meget kort berørte, men ved hvilken jeg idag udførligere skal dvæle, nemlig den Egevægt, der i Aarenes Løb finder Sted mellem Indtægt og Udgift. Den staaer naturligvis i Forbindelse med det foregaaende Spørgsmaal, men man maa dog sige, at til en fuldkommen Dom om en finantsiel Stilling i det Hele høre nødvendigtvis begge disse to Momenter. Man kunde nemlig vel tænke sig, at man var gaaet overordentlig langt tilbage med Hensyn til denne Formueopgjørelse, men at man samtidigt med Hensyn til den aarlige Egevægt mellem Indtægten og Udgiften var gaaet fremad paa en saa usselig Maade, at denne Tilbagegang dog var for Intet at regne, at man maatte kunne sige, at man dog i det Hele taget var kommen til et gunstigere Standpunkt, end man havde været paa tidligere, uagtet Formuestillingen i og for sig var forværret, idet man nemlig nu havde en langt bedre Balance aarlig at arbejde med. Og man kunde paa den anden Side ogsaa tænke sig, at man havde forbedret sin Formuestilling, men at man havde gjort det ved at gjøre saa store Dffre og handle paa en saa uforsigtig og hensigtsstridende Maade, at man derved i høi Grad havde forværret sin aarlige Balance. Det er saa at sige Resultaterne af de gjennem en Række af Aar virkende Overflud eller Deficits paa de aarlige Balancer, der i Tidernes Løb udtale sig gennem Forandringer i Formuestillingen. Man maa derfor til enhver given Tid, naar man vil have en klar Dom, fremhæve begge Arter af Undersøgelser ved Siden af hinanden. Det er altsaa en saadan Undersøgelse af vor virkelige Egevægt — eller Mangel paa Egevægt, om man hellere vil — mellem vore Indtægter og Udgifter, som jeg idag ønsker at gjøre et Forsøg paa at fremsætte, idetmindste i dens almindeligste Omruds.

Jeg skal nu derved bemærke, at en saadan Sammenligning mener jeg passende maa kunne gjøres med de 3 Aar, der gaae umiddelbart foran det Tidspunkt, fra hvilket den forrige Krig, længe før den kom til Udbrud, begyndte at vise sine sørgelige Virkninger. Jeg har allerede tidligere bemærket, at det er med den 31te Marts 1861, at den finant-

stille Periode slutter, som man kan betragte som den normale, gunstige, af alle Udsigter til Krig upaa virkede. Naar man nu altsaa paa den ene Side tager de tre Aar fra den 31te Marts 1858 til 31te Marts 1861, altsaa de tre Finantsaar 18⁵⁸/₅₉, 18⁵⁹/₆₀ og 18⁶⁰/₆₁, og for disse tre Aar sammenligner alle de enkelte Poster af Indtægter og Udgifter, og tager et Medium af dem, vil man komme til et meget tilfredsstillende og meget fast Grundlag for den ene Side af Sammenligningen. Men nu skulde man for at være fuldkommen sikker have et lignende fast Grundlag for den anden Side af Sammenligningen. Det kan man ikke faae; thi dertil skulde vi, naar den nye Tingenes Orden maa siges at begynde med den 31te Marts 1867, have tre tilsvarende Aars Statsregnskaber liggende for os, altsaa for Finantsaarene 18⁶⁷/₆₈, 18⁶⁸/₆₉ og 18⁶⁹/₇₀; men vi have for Diebliffet kun eet, der er kommet tilveie, siden vi sidst vare samlede, nemlig Statsregnskabet for 18⁶⁷/₆₈. For 18⁶⁸/₆₉ besidde vi kun en Finantslov, og vi have for nogen Tid siden faaet en sig til denne Finantslov sluttende Tillægsbevilling, som i en meget betydelig Grad forandrer Resultatet af Finantsloven, ved f. Ex. paa Udgifterne at lægge til over 1,200,000 Rd. foruden adskillige Beløb, der afholdes indenfor Linien; og for det 3die af disse Aar, nemlig 18⁶⁹/₇₀, besidde vi jo aldeles intet Andet end det Udkast til en fremtidig Finantslov, som i dette Diebliff foreligger til Behandling. Den rigtige, sikre og paalidelige Sammenstilling vil altsaa først kunne opnaaes om et Par Aar, naar man ligeoverfor Gjennemsnittet af de 3 førstnævnte Aar kan sætte Gjennemsnittet af 3 Aar af den nuværende Periode. Men uagtet jeg saaledes maa erkende, at da den ene Side af det, der skulde sammenlignes, mangler den tilbørlige Fasthed, kommer Sammenligningen selv til at være af mindre Værdi, end den ellers kunde være, tror jeg dog, at det altid kan have sin Betydning, at det altid kan være godt saa tidlig som muligt at fremhæve de Hovedresultater, hvortil man ved en saadan Sammenstilling kan komme, og jeg skal da blot bede erindret, at disse Resultater ville høist sand-